

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph. D. ve věci

žalobkyně:

J. L.

státní příslušnost Čínská lidová republika
toho času Pobytové středisko Havířov
sídlem Na Kopci 269, 735 64 Havířov – Dolní Suchá

zastoupené advokátem JUDr. Bc. Stanislavem Brunckem, Ph. D.
sídlem Vídeňská 849/15, 639 00 Brno

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2021, č. j. OAM-183/ZA-ZA11-LE31-R2-2016, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 5. 3. 2021, č. j. OAM-183/ZA-ZA11-LE31-R2-2016 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 16 456 Kč, do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Bc. Stanislava Bruncka, Ph. D., advokáta se sídlem Vídeňská 849/15, 639 00 Brno.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou ze dne 6. 4. 2021 domáhala přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobkyně namítá, že nebyly naplněny podmínky dané ustanovením § 25 písm. j) zákona o azylu, když nebyla naplněna podmínka nemožnosti vydat rozhodnutí ve věci samé, přičemž je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné v otázce odůvodnění potřebnosti provedení osobního pohovoru s žalobkyní.
3. V žalobě žalobkyně předně rekapitulovala průběh řízení o udělení mezinárodní ochrany. Připomněla, že o mezinárodní ochranu požádala dne 19. 2. 2016, a to pro pronásledování v zemi původu, které má původ v náboženství žalobkyně (je křesťanka).
4. O její žádosti nejprve rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 2. 2018, kterým žalobkyni nebyla přiznána mezinárodní ochrana v žádné z jejich forem. Toto rozhodnutí bylo k žalobě žalobkyně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 12. 6. 2019, č. j. 41 Az 6/2018-146. Kasační stížnost žalovaného byla odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2019, č. j. 5 Azs 278/2019-20.
5. Následně žalovaný nerozhodl ve lhůtě 6 měsíců ve věci žádosti žalobkyně, přičemž vyrozuměl zástupce žalobkyně o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí podle § 27 odst. 2 zákona o azylu o 6 měsíců vyrozuměním ze dne 10. 6. 2020 a následně o 3 měsíce vyrozuměním ze dne 9. 12. 2020.
6. Podle žalobkyně nebyly naplněny podmínky § 25 písm. j) zákona o azylu, neboť žalobkyně již poskytla žalovanému veškeré nezbytné informace k rozhodnutí ve věci samé a není tak potřeba, aby s ní byl proveden další pohovor, který by tak byl v průběhu řízení již čtvrtým v pořadí. V napadeném rozhodnutí žalovaný pouze uvedl, že vzhledem k závěrům Krajského soudu v Brně a Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že je potřeba provést doplňující pohovor, což však již nijak blíže nezduodňuje. Takové odůvodnění neodpovídá nárokům § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Žalovaný dále vůbec nezduodňuje, proč nelze ve věci rozhodnout na základě dosud zjištěného skutkového stavu, což je základní podmínka aplikace § 25 písm. j) zákona o azylu.
7. Žalobkyně dále namítla, že Krajský soud v Brně ve zrušujícím rozsudku jasně určil, čím se má správní orgán v dalším řízení zabývat, zejm. uložil, aby si žalovaný opatřil „čerstvé“ zprávy týkající se bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do jejich země původu. Zdrojem těchto „čerstvých“ zpráv přitom jistě nemůže být žalobkyně, ale musí

si tyto zprávy opatřit žalovaný sám. Neznámost místa pobytu žalobkyně není příčinou tvrzeného nedostatku informací pro rozhodnutí ve věci.

8. Žalovaný primárně navrhl, aby soud řízení o žalobě zastavil podle § 33 písm. b) zákona o azylu, neboť nelze zjistit místo pobytu žalobkyně. Věcně navrhl žalobu zamítnout; uvedl, že trvá na správnosti vydaného rozhodnutí a odkázal na něj. Podotkl, že ve zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Brně bylo uloženo žalovanému přezkoumat a řádně zdůvodnit mj. možnost vnitřního přesídlení žalobkyně a dále otázku bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do země původu. Žalovaný, vázán pokynem krajského soudu, chtěl přistoupit k opětovnému posouzení žádosti žalobkyně a předvolat ji k doplňujícímu pohovoru k její žádosti zaměřenému na zjištění skutečností v souvislosti s posouzením uvedených otázek a současně zjištění aktuální situace. Žalobkyně neplnila své zákonné povinnosti, neoznámila adresu svého dalšího pobytu.

Zjištění z obsahu správních spisů

9. Ze správních spisů soud zjistil, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala dne 19. 2. 2016, kdy jako důvod uvedla pronásledování z náboženských důvodů – je členkou církve Yi Xin Chengyi. O její žádosti nejprve rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 2. 2018, kterým žalobkyni nebyla přiznána mezinárodní ochrana v žádné z jejich forem. Toto rozhodnutí bylo k žalobě žalobkyně zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Kasační stížnost žalovaného proti tomuto rozsudku byla odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2019, č. j. 5 Azs 278/2019-20.
10. Ve zrušujícím rozsudku Krajský soud v Brně vymezil ve vztahu k posouzení podmínek udělení mezinárodní ochrany formou azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu mnohá pochybení žalovaného a zcela jednoznačně vymezil povinnosti žalovaného pro další řízení, a to zejména v bodě [68], ve kterém uvedl, že *„Na žalovaném bude, aby si před vydáním nového rozhodnutí opatřil další „čerstvé“ zprávy, týkající se bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do země původu žalobkyně a v novém rozhodnutí pak srozumitelně a dostatečně odůvodnil neudělení (pokud setrvá na stejném stanovisku) mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 12 písm. b) zákona o azylu či doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 zákona o azylu.“*
11. Ze správního spisu dále zcela jednoznačně vyplývá, že žalovaný od doby, kdy nabyl právní moci shora citovaný rozsudek Krajského soudu v Brně, potažmo kdy nabylo právní moci usnesení Nejvyššího správního soudu (tedy nejpozději od 15. 1. 2020), neučinil až do 27. 1. 2021 žádný úkon (nepočítaje v to vyrozumění zástupce žalobkyně o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí). Dne 27. 1. 2021 pak pouze požádal Policii ČR – KŘP MSK, odbor cizinecké policie o provedení pobytové kontroly na adrese H. X, O. – H., přičemž ze sdělení Police ČR ze dne 4. 2. 2021 vyplývá, že dne 29. 1. 2021 v 10:50 hod. byla policií provedena pobytová kontrola na uvedené adrese s tím, že na této adrese se nachází 4 patrový bytový dům, přičemž dvě z domovních schránek byly popsány jmény čínských státních příslušníků, ani jedno však nebylo žalobkyně. Domovní zvonky byly označeny pouze česky znějícími jmény. Na zvonění nikdo nereagoval. Dne 31. 1. 2021 byla provedena opětovná kontrola, kdy bylo hovořeno s p. B. bydlícím v 1. patře bytového domu, který uvedl, že v domě bydleli st. příslušníci Číny, jeden byt v 1. patře obývaly ženy a druhý ve 2. patře muži, avšak všichni se minulý týden odstěhovali. Žalovaný následně vyzval zástupce žalobkyně ke sdělení místa

pobytu žalobkyně, na kterou v podání ze dne 4. 3. 2021 (jímž zástupce žalobkyně uplatňoval opatření proti nečinnosti) reagoval v bodě V. podání tak, že žalovaný nepotřebuje znát místo pobytu žalobkyně, neboť lze ve věci rozhodnout na podkladě doposud zjištěného stavu věci.

12. Následně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, ve kterém uvedl, co ho vedlo k závěru o nemožnosti zjistit místo pobytu žalobkyně a dále, ve vztahu k (ne)možnosti rozhodnout ve věci pouze uvedl, že „Vzhledem k závěrům Krajského soudu v Ostravě a Nejvyššího správního soudu ani nelze přijmout tvrzení zástupce žadatelky, že ve věci není třeba doplňovat dokazování, neboť je zřejmé, že je třeba provést doplňující pohovor.“ Proto uzavřel, že jsou naplněny podmínky podle § 25 písm. j) zákona o azylu.

Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť shledal důvody ke zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s.
14. Krajský soud předně uvádí, že ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 5. 5. 2021, č. j. 62 Az 14/2021-21, kterým napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení při závěru o naplnění podmínek podle § 76 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s., když zároveň krajský soud neshledal důvody pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu. Tento rozsudek byl ke kasační stížnosti žalovaného zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2023, č. j. 3 Azs 140/2021-28. V něm uzavřel, že krajský soud měl předtím, než žalobu věcně projednal, na základě odůvodněného návrhu žalovaného ověřit, zda je možné zjistit místo pobytu žalobkyně. Pokud by tak krajský soud učinil a pobyt žalobkyně by přesto zůstal neznámý, byl by krajský soud povinen řízení o žalobě bez dalšího zastavit a již se věcně nezabývat výhradami žalobkyně proti napadenému rozhodnutí.
15. Krajský soud po vrácení věci k dalšímu řízení v souladu s pokynem NSS vyzval právního zástupce žalobkyně ke sdělení jejího pobytu, načež bylo soudu zástupcem žalobkyně sděleno, že žalobkyně pobývá v pobytovém a integračním středisku v Havířově, na adrese Na Kopci 269/5, Havířov. Pobyt žalobkyně byl následně soudem ověřen také u Správy uprchlických zařízení, z jejíhož sdělení vyplynulo, že v uvedeném středisku pobývá žalobkyně od 21. 8. 2023 doposud.
16. Řízení před krajským soudem o přezkumu rozhodnutí, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu z důvodu neznámého pobytu žalobkyně, se tedy nachází v situaci, kdy byť v době podání žalobkyně nebyly dostatečné informace o pobytu žalobkyně a krajský soud nepostupoval ve světle kasačního rozsudku NSS správně, pokud věc projednal věcně, v současné době po zrušení předchozího rozsudku krajského soudu je pobyt žalobkyně bezpochyby znám a nejsou tak dány podmínky pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu.
17. Zbývá posoudit, v jakém rozsahu a ke kterému okamžiku je namístě přezkoumat napadené rozhodnutí. Při posuzování této otázky měl soud na zřeteli také § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) zakotvující povinnost členských států zajistit pro žadatele o

mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 posledně uvedeného ustanovení lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/5/EU“. S ohledem na uvedené krajský soud přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí nikoli podle stavu ke dni jeho vydání, ale ke dni rozhodnutí soudu. Odlišný přístup by zcela popřel uvedené principy vycházející z procedurální směrnice a v projednávané věci by postrádal také logiku.

18. Za situace, kdy pobyt žalobkyně v řízení před soudem je znám, nemá soud důvod se odchýlovat od závěrů již vyslovených v rozsudku ze dne 5. 5. 2021, když kasačním soudem nebyly tyto závěry doposud podrobeny přezkumu.
19. Podle § 25 písm. j) zákona o azylu se řízení zastaví, nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a na základě dosud zjištěného stavu věci nelze rozhodnout.
20. Z citovaného ustanovení vyplývá, že jej lze aplikovat při kumulativním splnění dvou podmínek – nelze zjistit místo pobytu žadatele a zároveň, nelze na základě dosud zjištěného stavu věci rozhodnout.
21. Pokud se týče nemožnosti zjistit pobyt žalobkyně, v tomto rozsahu není napadené rozhodnutí přezkumu otevřeno, neboť proti těmto závěrům žalobkyně v žalobě nebrojila. Je tedy na místě se zabývat tím, zda byla naplněna druhá podmínka citovaného ustanovení, a sice že nebylo možno ve věci na základě dosud zjištěného stavu rozhodnout.
22. V té souvislosti je zapotřebí důrazně zopakovat, že pokyn Krajského soudu v Brně v jeho zrušujícím rozsudku zněl zcela jasně : *„Na žalovaném bude, aby si před vydáním nového rozhodnutí opatřil další „čerstvé“ zprávy, týkající se bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do země původu žalobkyně a v novém rozhodnutí pak srozumitelně a dostatečně odůvodnil neudělení (pokud setrvá na stejném stanovisku) mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 12 písm. b) zákona o azylu či doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 zákona o azylu.“*
23. Jak však vyplývá ze správního spisu, žalovaný se tímto pokynem neřídil, neboť od doby právní moci rozsudku ve vztahu ke zjištění skutkového stavu opatřením si aktuálních zpráv neučinil vůbec ničeho.
24. Žalovaný se tak neřídil závazným právním názorem vysloveným v předchozím zrušujícím rozsudku, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Zároveň je nutné uzavřít, že závěry žalovaného, že na základě dosud zjištěného skutkového stavu věci nebylo možno ve věci rozhodnout, jsou nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť odůvodnění, že *„je zřejmé, že je třeba provést doplňující pohovor“* je zcela nedostatečné; skutečně z něj nelze zjistit ani základ úvah žalovaného, v čem tkví nezbytnost provedení pohovoru s žalobkyní.
25. Lze tedy uzavřít, že z uvedených důvodů nebyla naplněna podmínka, že na základě dosud zjištěného stavu věci nebylo lze ve věci rozhodnout.

Závěr a náklady řízení

26. Krajský soud tedy uzavírá, že napadené rozhodnutí neobstojí, neboť se žalovaný neřídil právním názorem vysloveným v přecházejícím zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Brně a zároveň je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Krajský soud proto napadené rozhodnutí podle § 76 písm. a) a c) ve spojení s § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a

věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém tento bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku podle § 78 odst. 5 s. ř. s.

27. Pro úplnost krajský soud zdůrazňuje, že s ohledem na bezodkladné rozhodnutí ve věci samé nerozhodoval o opětovně vzneseném návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku žalobě.
28. O náhradě nákladů řízení mezi žalobkyní a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně byla v řízení úspěšná a vzniklo jí tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně tvoří náklady právního zastoupení advokátem, a to:

- odměna advokáta za zastupování
v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při
těchto úkonech právní služby, § 7, § 9 odst. 4 písm.
d)
1) příprava a převzetí věci vyhl. č. 177/1996 Sb.
2) sepis žaloby
3) vyjádření ke kasační stížnosti
4) žádost o přiznání odkladného účinku 12 400 Kč
- paušální náhrada hotových výdajů § 13 odst. 4
advokáta ve výši 300 Kč / úkon vyhl. č. 177/1996 Sb.
při shora uvedených úkonech právní pomoci 1 200 Kč

Celkem včetně DPH 21 %

16 456 Kč

Soud uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení uvedenou částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění k rukám advokáta, který žalobkyni v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 30. listopadu 2023

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce